

YAZIYOR

YAZARLARA * YAZAR OLMAK
İSTEYENLERE
* YAZAMAYANLARA * YAZANLARA

Dünyanın en iyi yazarları, en önemli konuları,
yazmanın-yazarlığın aktüalitesi, gündemi,
gelişmesi, vizyonu, uygulamaları ve sonuçları...
Aynı zamanda yazar-okurlarıyla da dopdolu...
İki ayda bir kâğıt baskı olarak yayınlanan
YAZIYOR yılda 6 sayı ve 1 özel sayı olarak
çıkıyor. Ve yanında birçok ilave sürpriz...

www.yaziyordergi.com

YAZIYOR 2010'da yayın hayatına başladı. Uzun sürecek olan bu yayın hayatında yazanlara, yazarlara, yazar olmak isteyenlere 2 aylık olarak bir iletişim ve öğrenim platformu sunuluyor.

Her sayıda bir genel odak konusu, yazı sanatının önemli alt başlıkları, dünya yazarlarıyla söyleşiler, SİNEMA YAZIYOR adlı sinema bölümü, NASIL YAZIYORLAR adlı çağdaş yazarlarla söyleşi bölümü ve diğer çok ilginç ve konu, yazı ve yazarlar bulunuyor.

Hem dergi hem de kültür platformu olması bakımından YAZIYOR yazar adaylarının, genç yazarların, yazar olmak isteyenlerin çok ilgisini çekecek.

YAZIYOR'un aboneliği hangi sayıda olursa olsun 1. sayıdan itibaren gerçekleşiyor. Her sayıya ek olarak kartpostal, defter gibi özel armağanların yanı sıra NASIL YAZIYORLAR (750 sayfa) NASIL KİTAP YAYINLANIR (150 sayfa) gibi kitap ve rehberleri uygun fırsatlarla abonelerinin beğenisine sunacak.

yaziyor@yaziyordergi.com

Bu dergi YAZIYOR

Son zamanlarda doğru olduğuna en çok inandığım bir çalışma hakkında bazı bilgiler vermek istiyorum.

Adı YAZIYOR.

Bu bir platformun adı.

YAZIYOR sadece bir nc tekil şahsın eylemi değil, aynı zamanda o şahsın birinci tekil şahıs olduğuna inanmasına, yapmak ve olmak'ın farkını yaşamına aktarmasına yarayacak bir "donanım". İçinde yazı geçmesine rağmen bilişim terimi kullanıp "yazılım" demiyorum, zira yazılımlar bizi yönetiyor ve "olmamıza" izin vermiyorlar. Onların gelişmelerini, "başkalarının keyfini, çıkarlarının bizim dışımızda gerçekleşmesini" neredeyse bekleyerek istediğimiz kişiye olamayacağımız çok açık artık. Yazılımlar gdmlendirildiğimiz şeylerken donanımlarsa sahip olduğumuz ve kullandığımız fırsat ve imknlardır.

YAZIYOR'un en açık tanımını tam olarak bu.

HALİL GÖKHAN

Editör

ABONELİK

1 yıllık abonelik (toplam 6 sayı + 1 özel sayı) – 100 TL (Yurtdışı 100 Euro)

IBAN TR53 0004 6002 9988 8000 0798 78 (TL)

IBAN TR12 0004 6002 9903 6000 0895 05 (EURO)

yaziyor@yaziyordergi.com

YAZIYOR

yazarlık ve yazı sanatı üzerine bir yayın

2010

içindekiler

7-21 >**BIYOĞRAFI**: Attilâ İlhan

26-90 >**DOSYA**: BELLEK

HATIRLAMAK İÇİN Mİ YAZIYORUZ UNUTULMAMAK İÇİN
Mİ?

94-102 >**HAYAT BİLGİSİ**

103-122 >**YAZILAR**

125-129 >**BLOG**

130-144 >**SİNEMA YAZIYOR**

145-152 >**SÖYLEŞİ**

153-161 >**YAZI SANATI**

62-171 >**AFORİZMALAR**

MEHMET EROĞLU

172-183 >**NASIL YAZIYORLAR**

OĞUZHAN AKAY 1955

185-211 >**BIYIK RAPORU**

Zamanın Geleceği

JÉRÔME BINDÉ

Zaman sorusunu, zamanın geleceği ve olası gelecek zamanlar sorusunu niçin sormaktayız? Bizim toplumumuz zamanın tizliği altında yaşadığı için elbette. **Alfred Kupperman** belirttiği gibi, "bizim toplumumuz şimdiki zamanın dar köprüsünde sıkışık kalmıştır." Yümnüci yüzyıl küstah ve tepeden bakış, ama hemen **hepsi** hepsi de yalınlanan öngörülenin yürüyüşü oldu. 21. yüzyıl ise belirsizliğin, dolayısıyla da gelecek öngörülenin yürüyüşü olacaktır. Hangi zamanı yaşayacak olduğumuzu önceden kestirebilmemiz artık kesinlikle imkânsızdır. Çok önemli bir devrimin zamanın bütünsel kavramında meydana geldiği doğrudur. Newton'un klasik teorisine göre zaman tekbaşlıydı, hep aynı hızda akıyordu, evrensel, mutlak ve yazınsı. Bu anlamda, geçmiş ve gelecek özdeşti. Einstein'ın formüle ettiği modern görecelik teorisyle birlikte zaman kavramımız demir bir değişim geçirdiğini bilmekteyiz. Uzam-zaman kavramı kabul gömüü; ve birbirinden ayrı olan uzam ve zaman kavramlarımız yerine geçmiştir. Einstein'la birlikte zaman, Newton'ın ve fiziksel idealliğini yitirmiştir. Işık hızından daha hızlı gidilemeyeceğine göre, geçmişe yolculuk da yapılamazdı.

Zamanın geleceği hakkındaki soru sorulan **İlçe Fığgıç** zaman fikrine belirsizlik fikrini de **güçlü** ederek daha öteye gitmeyi denerdi.(1) Bu belirsizlik fikri belki de yümnüci zamanın yürüyüşü belirleyici olgusudur. **İlçe Fığgıç**, Newton'un

22

tercihli yasalamm içinde yaşadığımız dünyamın küçük bir bölümünde geçirdi olduğum göstermektedir. Bu yasalamm gezegenlem hareketini tarif etmeyi sağladığı doğrudur. Ama gezegende olup biten şeyler -jeoloji, iklim, yaşam-terimmez fenomenlerde ilgili yasalamm formüle edilmesini gerektirmektedir.

Bu keşiflerde birlikte zaman kavramında yaşanan devrimin önemini yeterince ölçümlüyor muyuz? Kesinliklemin sonu geldi artık. Çünkü zamanı tek bir geleceği değil, birden çok geleceği vardır. Çünkü doğa artık öngörülemezdir, doğa, tanrıdır.

Bu epistemolojik devrimde zamanın geleceğine ve tanrı dair hangi kavrayış gün ışığı çıkmaktadır? Elbette, **güçlü** kavramı. **Robert A. Merton** göre(2) "tanrıyı yansıtan bu kez hareketi gerçekte, belki bu yönü kat eden bu küllüde toplumun yansıması, benzerler, tanrıyı hareketi, daha önce bulduğum hareketler, benzer, sokaklarda, rasgele dolaşan bu insanlar, örneğin, yolduğca benzer, kimi yerde bu kavram aynı yoldan saptım, başka bu yerde ayık ayık dolaşan başka insanlar ya da yolunu kesen, ev, cephelem gibi, tuhaf, bilemezler, aynı yoldan akıyor ya sonunda yamanı karal bile atacağı meşhur bir yerde buluyoruz kendim. Tanrıyı yoldu, çoğunlukla yazıya çıkar. Şimdiki zamana, bu şehrin son evinde rastlamış daima, ev yolumuzun uzağında kalmış, ısızlığın ortasındaki bir evdir o. Her yeni kuşak, şaşkın bir halde, Ben kimim? Benim öncellem kimlerdi? diye kendi kendine sorar. Oysa yunu sormakdır: Ben nerdedeyim? Ve her yeni kuşak, öncellemde kendilerinden başka bir şey olmadıklarını, tek farklılarını başka yerde olmak olduğum varsayışa iyi ederdi."

Bu devrimin kor ve hedefleri hem "güçlü" bilimler için hem de insan bilimleri ve gelecek öngörüsü için önemlidir.

24

İlçe Fığgıç, bilgi alanındaki altüst oluşun kapsamlı bir şekilde özeller: "Yümnüci yüzyıl hangi bürünce **güçlü** olacaktır? Gelecek zaman için nasıl bir gelecek zaman vardır? (...) Olasılık kavramıyla birlikte mikroskobik dünyamın bütünsel bile belirsizlik ve çoklu gelecek zaman fikri güer. (...) Ezler, kesinliklemin dünyasından olasılıklam dünyasına doğru ilerliyoruz. Yabancılaşmış bir **değerlendirmeye** ile tesadüfün yönettiği -bu nedenle de sıklıkla emmedeği- bir evren arzısındaki dar yolu bulmamız gerekir."

GELECEĞİ HATIRLAMAK ÜTOPYA

Ütopya, aslında olmayan, tasarlanmış olan ideal toplum ve devlet şekli anlamına gelir. Köken olarak Yunanca

Eutopya olumlu ütopyadır. Mükemmel ama kurgusal değildir.

Morse'un ütopyası birçok açıdan Platon'un Devlet'ine dayanır. Sefiller ve fakirler toplumdan ayklanır. Çok az yasa vardır ve avukat yoktur, çok az savaş vardır. Toplum bütün dinlere hoşgörülüdür. Bazı okuyucular bu hayali topluma sıcak bakmazken bazıları millet için gerçekçi bir plan olarak gördü. Bazıları da Morse'un ütopyasını bir ideal toplum arayışından çok İngiliz toplumu için bir taşlama olarak algıladı.

Platon'un Ütopyası

Platon, "Devlet" adlı eserinde ideal devletin nasıl olacağını belirtmiştir. Bu devlette insanlar üç sınıfa bölünmüştür; Çalşanlar (çiftçiler, zanaatkarlar), bekçiler (askerler) ve yöneticiler (bilginler özellikle filozoflar). İşçi sınıfı çalışıp üretimde bulunarak devletin maddi ihtiyaçlarını karşılar. Bekçiler sınıfı toplum içinde güvenliği ve dışarıya karşı devletin vadiğini savunur. Yöneticiler sınıfı ise devleti yönetir. Bu toplumda her sınıfın bir erdemi vardır. İşçi sınıfının erdemi kanaatkâr olmak, bekçi sınıfının erdemi cesaret, yöneticilerin erdemi ise bilgeliktir. Platon'un açtığı bu ütopyik devlet anlayış yolu, gelecekte hem doğu hem de batı felsefelerinde temsilciler bulmuştuz.

Doğu felsefesinde böyle ütopyik bir devlet anlayışını Fârâbî'de görmekteyiz.

Fârâbî'nin Ütopyası

Platon'dan etkilenen Fârâbî, "Medinet'ül Fâzıla" (Erdemli Şehir) adlı eserinde böyle ütopyik bir devlet tasarlamıştır. Ona göre, insanlar yardımlaşarak bir arada yaşamalıdır. Sağlıklı bir organizmada bütün organlar nasıl uyumlu bir şekilde çalışıyorsa, toplum da böyle olmalıdır. Kötü insanlar toplumdan çıkarılmalıdır. Erdemli şehirde gerçeklikler, doğruluklar, iyilik ve güzellikler birleşirler. Bunu sağlayan bu şehrin yöneticisidir. Yönetici, peygamber ile filozofun erdemlerini (zeki, dürüst, doğruluğu seven hafızası kuvvetli) kendinde toplayan kişidir ve bu özelliklerini topluma yayarak devleti yönetir. Bireylerin de yöneticinin bilgilerine katılmasıyla mutlu bir şehir doğar.

Thomas More'un Ütopyası

Roman tarzında yazdığı "Ütopya" adlı eserinde ütopyik bir devlet tasarımı ortaya koyar. Bu devlette özel mülkiyet yoktur ve yasaktır. Herkes devlet adına üretir. Para geçerli değildir. Üretilenlerden herkes ihtiyacı kadar alır. Bireyler günde altı saat çalışır, geri kalan zamanlarını sanat ve bilimle uğraşarak geçirirler. Yöneticiler, tıpkı Platon'un ideal devletinde olduğu gibi, çok sıkı bir eğitimle yetiştirilir.

SİNEMA YAZIYOR

Ne te retourne pas / Dönüşüm

Jeanne (Sophie Marceau) başarılı bir biyografi yazardır. 8 yaşından öncesini hatırlayamaması, onu bu unuttuğu zaman dilimi konusunda çok meraklandırır ve annesinin ona anlattıklarından yola çıkıp çocukluğunun romanını yazarak bu boşluğu doldurmak ister fakat yayımcısı onu reddedince çözemediği şeyler olmaya başlar.